

Arbeidsongevallen

Ir. Werner Keppens
Directie TWW Antwerpen
FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
werner.keppens@werk.belgie.be

Inhoud

1. Wetgeving (begrip arbeidsongeval)
2. EHBO
3. Vergoeding slachtoffer
4. Preventie om herhaling te voorkomen
5. Wie is schuldig
6. Statistiek

Wetgeving

- Wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector
- Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971
- Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (verder welzijnswet genoemd).

Opletten: toepassingsgebied – definitie werknemer

Ongeval

- Onverwachte en ongewilde gebeurtenis met schade of letsel als gevolg
- Een plotseling optredende, ongewilde en onvoorziene gebeurtenis, waarbij de inwerking van een externe oorzaak leidt tot fysiek letsel en waarbij geen sprake is van opzettelijk geweld of voedselvergiftiging.

Arbeidsongeval – wet 03/07/1967

= ongeval dat zich **tijdens en door de uitoefening van het ambt** heeft voorgedaan en dat een **letsel** veroorzaakt. Elk ongeval overkomen tijdens de uitoefening van het ambt wordt, behoudens tegenbewijs, geacht door de uitoefening van het ambt te zijn overkomen.

Worden eveneens beschouwd als arbeidsongevallen:

1. het ongeval overkomen op de **weg naar en van het werk** dat aan de vereisten voldoet om dit karakter te hebben in de zin van artikel 8 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971;
2. het ongeval dat een personeelslid als bedoeld in artikel 1 **buiten de uitoefening van zijn dienst** is overkomen maar dat veroorzaakt is door een derde (wegens het door dit personeelslid uitgeoefend ambt).

Arbeidsongeval – wet 10/07/1971

= elk ongeval dat een werknemer **tijdens en door het feit van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst** overkomt en dat een **letsel** veroorzaakt. Het ongeval overkomen **tijdens de uitvoering** van de overeenkomst wordt, behoudens tegenbewijs, geacht als overkomen **door het feit van de uitvoering** van die overeenkomst.

- Het ongeval veroorzaakt door **terrorisme** en overkomen tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst, wordt geacht te zijn overkomen door het feit van de uitvoering van die arbeidsovereenkomst.

- Wordt eveneens als arbeidsongeval aangezien, het ongeval dat een werknemer **buiten de uitoefening van zijn overeenkomst** is overkomen maar dat veroorzaakt is door een derde wegens de uitvoering van de overeenkomst.
- Het ongeval overkomen aan de **telewerker** wordt, behoudens tegenbewijs, geacht overkomen te zijn tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst :
 1. wanneer het ongeval gebeurt op de plaats of de plaatsen die deze laatste schriftelijk heeft gekozen als de **plaats om zijn werk te verrichten**;
 2. wanneer het ongeval gebeurt **tijdens de periode van de dag die schriftelijk voorzien werd als de periode waarin arbeid kan verricht** worden. Bij ontstentenis van dergelijke vermelding in de schriftelijke overeenkomst zal het vermoeden van toepassing zijn tijdens de werkuren die de telewerker zou moeten presteren indien hij in de lokalen van de werkgever zou tewerkgesteld zijn.

Ernstig arbeidsongeval

Volgens art. 94bis van de welzijnswet is dit “een ongeval dat zich op de **arbeidsplaats** zelf voordoet en dat wegens zijn **ernst** een grondig **specifiek onderzoek** vereist met het oog op het treffen van **preventiemaatregelen** die herhaling ervan moeten vermijden”.

Dit wordt verder gedefinieerd in art. I.6-2 van de codex over het welzijn op het werk.

Ernstig arbeidsongeval

Als een ernstig arbeidsongeval in de zin van artikel 94bis, 1°, van de wet wordt beschouwd :

- een arbeidsongeval dat aanleiding heeft gegeven tot de dood;
- een arbeidsongeval waarvan het gebeuren in direct verband staat met een **gebeurtenis die afwijkt** van de normale uitvoering van het werk en die voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-1 van dit besluit, of met het **voorwerp dat bij het ongeval betrokken** is en dat voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-2 van dit besluit, en dat **aanleiding heeft gegeven tot :**
 - a) hetzij een blijvend letsel;
 - b) hetzij een tijdelijk letsel dat voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-3 van dit besluit.

Op wie van toepassing?

Wet van 3 juli 1967 voor de overheidssector:

het vast, stage doend, tijdelijk, hulppersoneel of het personeel dat wordt in dienst genomen door een arbeidsovereenkomst, die behoren tot:

1. de federale besturen en andere rijksdiensten, met inbegrip van de rechterlijke macht;
2. de publiekrechtelijke rechtspersonen en de instellingen van openbaar nut die onder het gezag, de controle of het toezicht van de Staat vallen, alsook de autonome overheidsbedrijven
3. de besturen en andere diensten van de regeringen van de gemeenschappen en de gewesten

...

Arbeidsongevallenwet van 10 juli 1971:

de werknemers en de werkgevers die door een arbeidsovereenkomst zijn verbonden.

Voor de toepassing van deze wet worden gelijkgesteld met werknemers: de leerlingen

(voor 01/07/2015 “leerjongens”);

Welzijnswet:

Voor de toepassing van deze wet worden gelijkgesteld met werknemers (art. 2):

- a) de personen die, anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon;
- b) de personen die een beroepsopleiding volgen waarvan het studieprogramma voorziet in een vorm van arbeid die al dan niet in de opleidingsinstelling wordt verricht;
- c) de personen verbonden door een leerovereenkomst;
- d) de stagiairs;
- e) de leerlingen en studenten die een studierichting volgen waarvan het opleidingsprogramma voorziet in een vorm van arbeid die in de onderwijsinstelling wordt verricht;

EHBO

Welzijnswet van 4 augustus 1996

- Organisatie van EHBO
- De werkgever samen met de interne of externe dienst voor preventie en bescherming
- FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg

Lichte ongevallen: register EHBO

(art. 1.5-6 codex)

De werkgever houdt een register bij, waarin **de werknemer die een interventie doet** in het kader van de eerste hulp, de volgende elementen vermeldt :

1. zijn naam;
2. de naam van het slachtoffer;
3. de plaats, de datum, het uur, de beschrijving en de omstandigheden van het ongeval of het onwel worden;
4. de aard, de datum en het uur van de interventie;
5. de identiteit van eventuele getuigen."

KB 9 maart 2014

Vergoeding van het slachtoffer

Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

Wet 3 juli 1967 voor de overheidssector

- Herstel of vergoeding van de “schade”
- Wetsverzekeraar
- Fedris (vroeger Fonds voor Arbeidsongevallen)

OPGELET : toepassingsgebied ≠ welzijnswet

Aangifte (wet 3 juli 1967)

Slachtoffer zelf moet via zijn hiërarchische lijn **aangifte** doen bij zijn **werkgever** en bij meer dan 1 dag afwezigheid ook bij **MEDEX**.

Verder moeten de interne regels van de betrokken overheidsdienst en MEDEX gevolgd worden (standaardformulieren).

MEDEX zal de kosten vergoeden, na **goedkeuring door de betrokken overheidsdienst** van het arbeidsongeval.

Aangifte (arbeidsongevallenwet)

De **werkgever** moet ieder ongeval dat aanleiding kan geven tot de toepassing van de arbeidsongevallenwet aangeven bij de **verzekeringsonderneming**.

Indien men echter **nagelaten** heeft om een **arbeidsongevallen-verzekering** af te sluiten, dient de aangifte aan het **Fedris** bezorgd te worden. In dat geval zal het Fonds instaan voor de betaling van de vergoedingen en de terugbetaling van de kosten aan de getroffene. Het Fonds zal evenwel zijn **uitgaven terugvorderen**. Bovendien zal het de niet-verzekerde werkgever **ambtshalve aansluiten**. De bijdrage voor ambtshalve aansluiting is een **administratieve boete** en geen verzekeringspremie. Het bedrag ervan is afhankelijk van het aantal niet-verzekerde werknemers en van de duur van de niet-verzekerde periode.

Welk ongeval aangeven?

De werkgever moet **elk ongeval**, d.i. een **plotse gebeurtenis die een letsel veroorzaakt**, aangeven dat zich bij een **werknemer** voordoet op de arbeidsplaats of op de arbeidsweg (uitz. lichte ongevallen – zie verder).

Elk ongeval dat zich voordoet **tijdens en door** de uitvoering van de arbeidsovereenkomst wordt in principe beschouwd als een arbeidsongeval.

Elke plotse gebeurtenis die een letsel veroorzaakt op het **normale traject van en naar het werk**, d.w.z. op het traject tussen de verblijfplaats van de werknemer en de arbeidsplaats, wordt beschouwd als een arbeidswegongeval.

De werkgever heeft niet het recht zelf te beslissen of het ongeval van een werknemer een arbeidsongeval is of niet. **Dat is de taak verantwoordelijkheid van de verzekeraar.**

Wanneer een arbeidsongeval aangeven?

Het ongeval moet aangegeven worden binnen een termijn van **acht dagen** na de dag van het ongeval.

De ongevallen met **minder dan 4 dagen** tijdelijke arbeidsongeschiktheid mogen worden gemeld via een vereenvoudigde aangifte, via het portaal van de sociale zekerheid (www.socialsecurity.be) of bij de verzekeraar, volgens dezelfde regels inzake termijn als die voor de klassieke aangifte.

Doet men geen of een laattijdig aangifte, dan stelt men zich bloot aan strafvervolging.

Het **verzuim van de werkgever** heeft in principe geen gevolgen voor de rechten van het slachtoffer. De aangiftetermijn van acht dagen geldt enkel voor de werkgever; het verstrijken ervan is trouwens geen reden om geen aangifte meer te doen of om het ongeval niet te erkennen.

Het is evenwel in het belang van alle betrokken partijen dat de aangifte **zo snel mogelijk** gebeurt. Ze dient hoe dan ook te gebeuren vooraleer de **verjaringstermijn van drie jaar** na het ongeval verstrijkt.

Lichte ongevallen

De wet van 21 december 2013 heeft aan art. 62 volgende zin toegevoegd:

*"De Koning kan bijzondere regels vaststellen voor **de definitie en de aangifte van lichte ongevallen** en de voorwaarden bepalen waaronder de werkgevers kunnen worden vrijgesteld van de verplichting om lichte ongevallen aan te geven."*

KB 19 maart 2014

licht ongeval : ongeval dat noch tot een **loonverlies**, noch tot een **arbeidsongeschiktheid** heeft geleid voor het slachtoffer, maar enkel zorgen heeft vereist waarvoor de **tussenkost van een geneesheer niet nodig was** en die pas na het ongeval werden toegediend enkel op de plaats van uitvoering van de arbeidsovereenkomst.

Lichte ongevallen die worden geregistreerd in het EHBO dossier (art. 1.5-6, §3 codex) moeten **niet** worden aangegeven aan de verzekeringsonderneming.

Als een licht ongeval nadien verergert, doet de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber aangifte van het ongeval binnen de **acht dagen** te rekenen vanaf de dag die volgt op die waarop hij werd **geïnformeerd** over de verergering van het licht ongeval.

Hoe een arbeidsongeval aangeven?

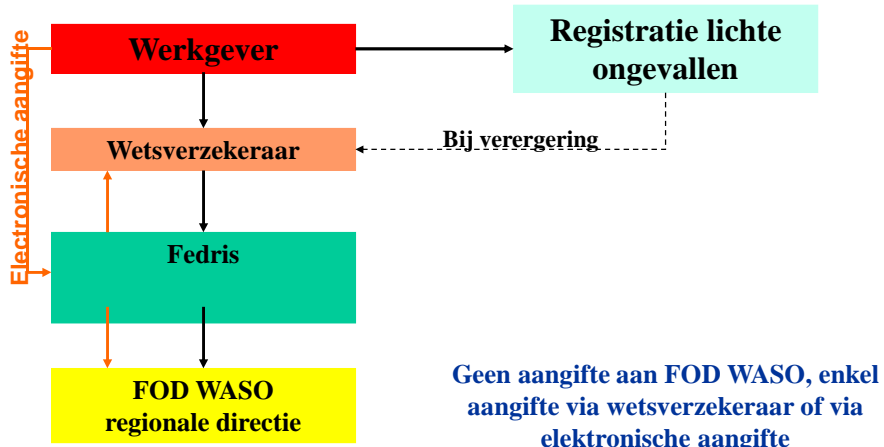
De aangifte gebeurt aan de hand van het **modelformulier**.

Indien men toegang heeft tot het elektronisch portaal van de sociale zekerheid, kan men het ongeval ook **elektronisch** aangeven.

Iedere elektronische aangifte krijgt een uniek aangiftenummer. Voor de ongevallen waarvoor de tijdelijke ongeschiktheid minder dan vier dagen bedraagt (de dag van het ongeval niet meegerekend), is een **vereenvoudigde aangifte** mogelijk. Een vereenvoudigde aangifte kan echter enkel via elektronische weg gebeuren.

Aangifte van AO

Cumulatie met burgerlijke aansprakelijkheid

Wet van 3 juli 1967 – art. 14
Arbeidsongevallenwet – art. 46:

- rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid blijft mogelijk voor de getroffene of zijn rechthebbenden voor aspecten die niet onder de wettelijke vergoedingen of renten vallen (bv. materiële schade);
- rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid is NIET mogelijk tegenover de eigen werkgever wat het ongeval zelf betreft (uitz. toepassing - zie verder).

Preventie om herhaling te voorkomen

Welzijnswet van 4 augustus 1996

- Opzoeken van oorzaken en opstellen van preventiemaatregelen om gelijkaardige ongevallen te voorkomen
- Interne en externe diensten voor Preventie en Bescherming
- FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg

Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

- Opstellen preventieplan bij bedrijven met verzaamd risico
- Preventiedienst van wetsverzekeraar
- Fedris

Ongevallenonderzoek als preventie-instrument

Een arbeidsongeval, hoe klein ook, is **een signaal** dat er iets mis loopt in het bedrijf. **Elk ongeval** verdient dus de nodige aandacht.

Elk ongeval heeft **meerdere oorzaken**. Het is belangrijk al de oorzaken op te sporen en de relaties te onderzoeken. De oorzaken kunnen als volgt worden ingedeeld:

- **primaire oorzaken** (machines, producten, omgevingsfactoren...)
- **secundaire oorzaken** (organisatie, opleiding, arbeidsrelaties...)
- **tertiaire oorzaken** (oorzaken die liggen bij derden)
- **andere oorzaken** waaronder de oorzaken van psychosociale aard

- Art. 94septies §2 voorziet BIJKOMEND in een procedure van **bewarende maatregelen** door
 - De **werkgever van het slachtoffer**
 - De werkgever die een beroep doet op **ondernemingen van buitenaf**
 - De gebruiker, in het kader van werkzaamheden uitgevoerd door **uitzendkrachten**
 - De **bouwdirectie belast met de uitvoering**

de **opdracht gevende lijn** is in voorkomend geval verantwoordelijk voor het nemen van dringende maatregelen

Maatregelen te nemen bij alle arbeidsongevallen

De werkgever zorgt ervoor dat de IDPB voor elk ongeval dat **ten minste vier dagen arbeidsongeschiktheid** heeft veroorzaakt, een arbeidsongevallensteekkaart opstelt. (art. I.6-12 codex)

Bij de toepassing van vorig lid, beperkt de IDPB zich tot het invullen van de gegevens waarvoor hij bevoegd is.

De werkgever bewaart de arbeidsongevallensteekkaarten **ten minste tien jaar** (in de exploitatiezetel waarop ze betrekking hebben).

- Een ongeval kan maar degelijk worden onderzocht op voorwaarde dat de onderzoekers (IDPB, EDPB, Comité en/of inspectie) **de plaats van het ongeval** kunnen onderzoeken in de toestand na EHBO en beveiliging.
- Belangrijk is dat in afwachting van het onderzoek de toestand **bevroren** wordt (**uitzondering bewarende maatregelen**).
- Vandaar dat bij AO een **onmiddellijke melding** aan IDPB noodzakelijk is en dat de PA zich ook onmiddellijk vrij maakt om de ongevalsplaats te onderzoeken. Bij EAO moet de IDPB, resp. EDPB, en de **beperkte afvaardiging** onmiddellijk verwittigd worden.
- Ook het **horen van de betrokkenen** moet zo snel mogelijk gebeuren. Vergeet hierbij natuurlijk niet de psychologische bijstand indien nodig.

Ongevallensteekkaart

Art. I.6-12 bepaalt:

De werkgever zorgt ervoor dat **de dienst voor preventie en bescherming op het werk die met deze opdracht is belast** voor elk ongeval dat ten minste vier dagen arbeidsongeschiktheid heeft veroorzaakt, een arbeidsongevallensteekkaart opstelt.

Wie is deze dienst?

Art. II.1-6, § 1. Om deze opdrachten te vervullen zijn de preventieadviseurs ertoe gehouden ten minste de volgende taken uit te oefenen:

2° c) het opstellen van de arbeidsongevallensteekkaart

Art. II.1-10, § 2 en §3. Bij de werkgevers van de groep C- (IDPB zonder PA niveau I of II) en van groep D worden de volgende opdrachten en taken steeds verricht door een externe dienst:

1° ...

2° verrichten van onderzoeken op de arbeidsplaats na een arbeidsongeval op de arbeidsplaats met vier of meer dagen arbeidsongeschiktheid.

3° de opdrachten en taken die de werkgever hen geeft in toepassing van art. I.6-1 tot I.6-6, teneinde de herhaling van ernstige arbeidsongevallen te vermijden.

- **Art. II.3-16.- § 1.** De werkgever van groep C of D, die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd, heeft in ruil voor de **forfaitaire minimumbijdrage** recht op de volgende algemene prestaties:
 - 8° met een maximum van **vijf prestatie-uren** van een preventieadviseur, het **verlenen van bijstand** naar aanleiding van een ernstig arbeidsongeval zoals bedoeld in artikel 94bis van de wet, van zodra de externe dienst hiervan kennis heeft, meer bepaald:
 - a) het **voorstellen van bewarende maatregelen**, zoals bedoeld in artikel 94septies, § 2 van de wet;
 - b) het uitvoeren van de **onderzoeken van ernstige arbeidsongevallen**;

Ongevallensteekkaart

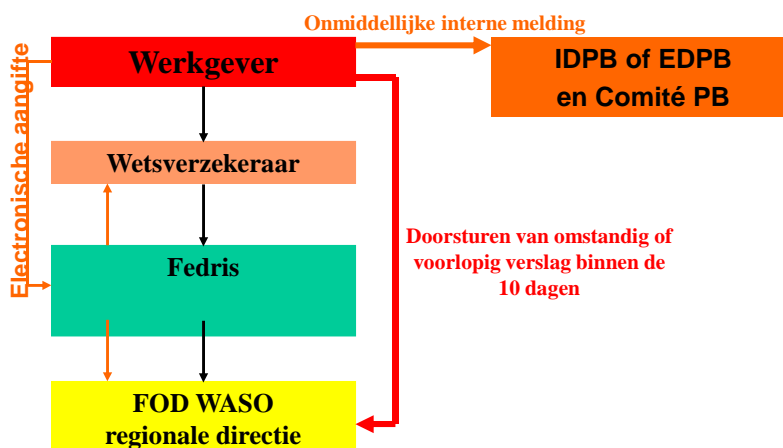
Op de steekkaart wordt het ongeval geclassificeerd rekening houdend met de aanduidingen die voorkomen op de **tabellen A, B, C, D, E, F** (Bijlage II.1-4 codex)

De vermeldingen in die tabellen opgenomen moeten voluit op de steekkaart worden overgeschreven.

- A. De afwijkende gebeurtenis
- B. Bij de afwijkende gebeurtenis betrokken voorwerp
- C. Getroffen preventiemaatregelen om de herhaling van een dergelijk ongeval te beletten
- D. Gevolgen van het ongeval
- E. Soort letsel
- F. Verwond deel van het lichaam

Onderzoek van EAO

Ernstig arbeidsongeval ?

- Art. 94bis 1°

definitie EAO : een ongeval dat zich voordeed **op de arbeidsplaats zelf** en dat wegens zijn **ernst** een grondig specifiek onderzoek vereist met het oog op het treffen van **preventiemaatregelen die herhaling moeten vermijden**

Ernstig arbeidsongeval (art. I.6-2)?

Dodelijk arbeidsongeval

+

Arbeidsongeval dat voldoet aan volgende criteria

Aanleiding tot
 – Mogelijk blijvend letsel of
 – Tijdelijk letsel volgens bijlage III

EN

Afwijkende gebeurtenis
 volgens bijlage I
OF
 Betrokken voorwerp
 volgens bijlage II

Codes uit bijlage I, II en III verwijzen naar tabellen Bijlage I.6-1 tot I.6-3

Het is in principe **de preventieadviseur die de ongevallensteekkaart moet opstellen** (zie hoger) die de codes vaststelt (niet HR, niet sociaal secretariaat, niet verzekeringsmaatschappij...) omdat de vaststelling van deze codes een onderdeel is van de ongevallensteekkaart !

Dus IDPB voor bedrijven A, B en C+, de EDPB voor de bedrijven C- en D.

Art. 94ter §1 bepaalt:

- onderzoek door **bevoegde preventiedienst** (IDPB en/of EDPB)
- verslag < 10d bij TWW – RD

BLIJFT ONVERMINDERD:

- **Inbreng hiërarchische lijn verplicht uit hoofde van art. II.1-11 codex**

Verlag preventiedienst omvat :

1. identificatie van slachtoffers en hun werkgevers

- Naam en Voornaam:
- Adres
- Geboortedatum: 30/04/1996
- Statuut van het slachtoffer: bediende
- Ancienniteit in de onderneming en in functie:
- Aard van de verwondingen:
- Geschatte werkonbekwaamheid (schatting van de behandelende arts):
- Datum + uur ongeval:
- Gegevens werkgever:
- Naam werkgever of rechtspersoon en vorm:
- Adres van de exploitatiezetel waar het slachtoffer tewerkgesteld is:
- Nacecode:
- Naam van de preventieadviseur:
- Aanvullende vorming:
- Externe dienst:
- Naam van de verzekeraar arbeidsongevallen:
- Pol is n u m m e r:
- Dossiernummer:

Verlag preventiedienst omvat :

- 2. Gedetailleerde beschrijving van **de plaats** van het ongeval (in onderneming, op werf, op openbare weg, welke afdeling, aan welke werkpost,...)
- Gegevens met betrekking tot de werkplek waar het ernstig arbeidsongeval heeft plaatsgevonden.
- Adres:
- Werkpost: 'naam werkpost'

Verslag preventiedienst omvat :

- 3. gedetailleerde omschrijving van **de omstandigheden** van het ongeval (+ beeldmateriaal en getuigenverklaringen)
- De omschrijving van de ongevalgebeurtenis:
 - Tijdens het uitvoeren van maintenance inspecties op vrijdag omstreeks 19 uur in de late shift is slachtoffer met zijn vingers tussen een aandrijfriem van de conveyor gekomen op de 'bepaalde locatie'.
 - De afschermkap van de aandrijving was verwijderd om de tandriem visueel na te kijken, tijdens de controle het is nodig om de aandrijving op te starten.
 - Het was vrij donker op die plaats en heeft daarom zijn pillampje moeten nemen om te kijken wat er mis was.
 - Na de controle heeft hij tergelijktijd naar de werkschakelaar gereikt (om deze terug uit te schakelen voor het monteren van de afschermkap) en zijn pillampje terug in zijn zak gestoken , tijdens deze handeling is hij naar eigen zeggen wat onoplettend geweest en met 3 vingers tussen de aandrijfriem gekomen.

Verslag preventiedienst omvat :

- 4. De vastgestelde **primaire, secundaire, tertiaire en andere oorzaken**
 - 1. Primaire oorzaken
 - Niet van toepassing.
 - 2. Secundaire oorzaken
 - Niet van toepassing
 - 3. Tertiaire oorzaken
 - Ter plaatse werd vastgesteld dat de verlichtingssterkte onvoldoende was om de inspectie uit te voeren, waardoor een extra pillamp werd gebruikt.
 - De trap die gebruikt wordt om de inspectie uit te voeren lijkt ook niet het juiste arbeidsmiddel te zijn om deze op een veilige manier uit te voeren.
 - Het verwijderen van de afschermkap dient echter te gebeuren om de visuele werking te kunnen controleren.

Andere oorzaken?

CHECKLIST BETREFFENDE DE INVLOED VAN PSYCHOSOCIALE ASPECTEN OP ARBEIDSONGEVALLEN

Ondersteuning bij het invullen
van het omstandig verslag

Link: [psychosociale aspecten en arbeidsongevallen](#)

Verslag preventiedienst omvat :

- **5. Aanbevelingen** (=preventiemaatregelen) van IDPB/EDPB om herhaling van het ongeval te vermijden
 - Verlichting ter plaatse te verbeteren.
 - Juiste arbeidsmiddel zoeken om de hoogte te overbruggen.
- **6. Identificatie personen en diensten die bijgedragen hebben aan verslag**
 - General Services Director
 - Slachtoffer
 - Maintenance Lead
 - Maintenance Manager
 - Werknemersafgevaardigde
 - Preventieadviseur

Verslag preventiedienst omvat :

- 7. Identificatie van de personen die het verslag hebben opgesteld
 - Preventieadviseur

- 8. Identificatie van de personen aan wie een afschrift van het verslag is toegezonden
 - CPBW werkgeversvertegenwoordiging
 - CPBW werknemersvertegenwoordiging (effectief en plaatsvervangend)
 - Preventieadviseur
 - Arbeidsgeneesheer

Aanvullingen door ALLE betrokken (rechts)personen

- De **beslissingen** die **ieder** zal treffen i.v.m. de maatregelen om herhaling van gelijkaardige ongevallen te vermijden (geselecteerd op grond van de aanbevelingen)
 - Aanbeveling zal worden omgezet in maatregel van het actieplan
- **Het actieplan met termijnen die verantwoord worden**
 - Verlichting verbeteren op die plaats (actie) - Service desk (wie) - 01/06/2018 (wanneer)
 - Ongeval bespreken in de diverse teammeetings van maintenance om de aandacht nog eens te vestigen op de gevaren bij uitvoeren van werkzaamheden aan een draaiende installatie (actie) – 28/02/2018 (wanneer) - Onbekende persoon (wie)
 - Bepalen van het juiste middel om de hoogte te overbruggen aan de conveyer waar het ongeval gebeurde (actie) – Maintenance lead (wie) - 02/03/2018 (wanneer)
- **Het advies van ALLE betrokken Comité's PBW over de oorzaken die aan de basis liggen van het ongeval**
 - Het comité gaat akkoord met het voorgesteld actieplan.

Aanvullingen door ALLE betrokken (rechts)personen

HANDTEKENING BETROKKEN PERSONEN IS VERPLICHT, HET OMSTANDIG VERSLAG WORDT DAN VERBINTENIS IN UITVOERING VAN DE WET EN HET NIET UITVOEREN ERVAN WORDT DUS SANCTIONEERBAAR

Bijzondere EAO's in welzijnswet

Art. 94ter §2 geeft een procedure voor ongevallen op een arbeidsplaats waarbij meerdere (rechts)personen betrokken zijn zoals :

- ondernemingen van buitenaf (“derden”)
- tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (hoofdaannemer/aannemer/onderaannemer)
- uitzendkrachten

Opgelet: in deze gevallen geldt de immuniteit van de “opdrachtgever/inlener” niet (zie hoger) !

Principe : alle betrokken werkgevers/personen zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering v/h ongevallenonderzoek en het nemen van preventiemaatregelen,

dus:

- **slechts één enkel** verslag
- **vooraf** praktische afspraken over onderzoek, verslag en verdeling kosten (“opvoedende” taak van “grotere” werkgevers (incl. uitzendbureau’s) t.o.v. kleinere)
- **afspraken opnemen in overeenkomsten**, dus alle procedures “werken met derden” enerzijds, en overeenkomsten tussen bouwdirecties belast met uitvoering en (onder)aannemers moeten dit wettelijk regelen (WW art. 94ter §2, 2de lid)
 - Ook IDPB/EDPB buitenlandse werkgevers betrekken bij onderzoek

Aanstelling van deskundige (art. I.6-7)

- Bij **complexe omstandigheden**: indien één of meerdere oorzaken of gevolgen van het ongeval zich situeren buiten de verhoudingen tussen de betrokken werkgevers
- Bij **gebrekkige samenwerking** tussen de verschillende preventiediensten indien meerdere werkgevers betrokken zijn
- Bij bijzonder ernstige arbeidsongevallen
- Indien er geen preventiedienst is
- Afwezigheid van omstandig of voorlopig verslag binnen 10 dagen (bij **herhaalde weigering** om onderzoek te laten uitvoeren door IDPB of EDPB (wet art. 94ter §4))

Opmerking

de deskundige moet onafhankelijk zijn – **direct of indirect** – van het betrokken bedrijf (concurrentie)

Arbeidsongevallenwet art. 49bis Verzwaard risico – enkel private ondernemingen

Wanneer, met uitsluiting van het risico voor de ongevallen op de weg naar of van het werk, gedurende de **observatieperiode** de **frequentie en de ernst** van de ongevallen de **grens** overschrijden, wordt het verzekerd risico als een **onevenredig verzwaard** risico beschouwd, " verzwaard risico " genoemd.

Fedris stelt het verzwaarde risico vast en brengt dit ter kennis van de betrokken **verzekerings-onderneming**. De verzekeringsonderneming brengt dit ter kennis van **de werkgever** en **int onmiddellijk** en zonder tussenpersoon ten laste van deze werkgever een **forfaitaire preventiecontributie**.

De **verzekeringsonderneming** wendt de forfaitaire preventiecontributie aan **voor de voorkoming van arbeidsongevallen bij de betrokken werkgever**.

Wie is schuldig?

Sociaal strafwetboek

- Bepalen van verantwoordelijkheid voor ongeval
- Arbeidsauditoraat
- Arbeidsrechtbank

Welzijnswet van 4 augustus 1996

- Wettelijke basis voor evaluatie
- Toezicht op het Welzijn op het Werk
- FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg

Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 (art. 46 §1,7°) en wet 3 juli 1967 voor de overheidssector (art. 14 §1, 5°)

- Opheffing van immunititeit
- Toezicht op het Welzijn op het Werk
- Arbeidsrechtbank

Onmiddellijke melding bij FOD WASO

Bij **onmiddellijke melding** van het ongeval aan de inspectie moet de plaats van het ongeval bevroren worden (toestand na EHBO eventueel met bewarende maatregelen), tot de inspecteur ter plaatse is afgetapt of toelating heeft gegeven om de werkzaamheden te hervatten.

Indien geen of laattijdige melding of indien de situatie niet wordt bevroren kan dit beschouwd worden als een poging tot **verhinderings van toezicht!** Dit is een inbreuk **niveau 4** (zie later).

Arbeidsongevallenwet art. 46 §1.7° en Wet 3/7/1967 overheidssector art. 14: opheffing immuniteit tegen rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid

Ongeacht de uit deze wet voortvloeiende rechten blijft de rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid mogelijk voor de getroffen of zijn rechthebbenden:

tegen de **werkgever** die de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk **zwaarwichtig** heeft overtreden en die daardoor de werknemers aan het **risico van arbeidsongevallen** heeft blootgesteld, terwijl de ambtenaren die zijn aangewezen om toezicht te houden op de naleving van die bepalingen, in toepassing van **artikelen 43 tot 49 van het SSW** hem schriftelijk :

- a) hebben gewezen op het **gevaar** waaraan hij deze werknemers blootstelt; (bv. val van hoogte)
- b) hebben medegedeeld **welke overtredingen** werden vastgesteld; (bv. inbreuk afwezigheid collectieve beschermingsmiddelen)
- c) **passende maatregelen** hebben voorgeschreven; (aanbrengen collectieve beschermingsmiddelen)

Opgelet :

De burgerlijke aansprakelijkheidsvordering wordt **niet toegelaten** tegen de werkgever die bewijst dat het ongeval mede is toe te schrijven aan de **niet naleving door de getroffen werknemer** van de hem voorafgaandelijk door de werkgever **schriftelijk** ter kennis gebrachte **veiligheidsinstructies** terwijl de nodige **veiligheidsmiddelen hem ter beschikking** werden gesteld.

Statistiek

Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

Wet 3 juli 1967 voor de overheidssector

- Herstel of vergoeding van de “schade”
- Wetsverzekeraar
- Fedris

Welzijnswet van 4 augustus 1996

- Invullen van ongevallensteekkaart
- Interne dienst voor Preventie en Bescherming
- FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg

Bedrijfsstatistieken

Art. II.1-6, §1. Om deze opdrachten te vervullen zijn de preventieadviseurs ertoe gehouden ten minste de volgende taken uit te oefenen:

2. In het kader van het beheer en de werking van de dienst te zorgen voor:
 - a) het opstellen bij de werkgevers van de groepen A,B en C van de **maandverslagen** en bij de werkgevers die minder dan 50 werknemers tewerkstellen en die niet behoren tot groep B van de **driemaandelijke verslagen** waarvan de inhoud is bepaald in bijlage II.1-2;
 - b) het opstellen van het **jaarverslag** waarvan de inhoud is bepaald in bijlage II.1-3;
 - c) het opstellen van de **arbeidsongevallensteekkaart** waarvan de inhoud is bepaald in bijlage II.1-4.

Maandverslag / driemaandelijks verslag

4. Synthese van de arbeidsongevallen:

1. analyse van de arbeidsongevallensteekkaarten en de verslagen;
2. plaats van de ongevallen;
3. oorzaken en preventiemaatregelen;
4. **evolutie** van de frequentie en de ernst van de ongevallen;

5. de plaats, de oorzaken en de preventiemaatregelen, voor de arbeidsongevallen overkomen aan **werknemers die geen werknemer zijn van de werkgever**, maar ten opzichte van wie deze laatste de hoedanigheid had van:

1. hetzij, werkgever in wiens inrichting deze werknemers als werknemer van **ondernemingen van buitenaf** werkzaamheden kwamen uitvoeren;
2. hetzij, **gebruiker**;
3. hetzij, bouwdirectie belast met de uitvoering voor wie deze werknemers als werknemer van **aannemers of onderaannemers** van deze bouwdirectie werkzaamheden uitvoerden.

Jaarverslag

II. Inlichtingen betreffende de overkomen ongevallen op de plaats van het werk

1. **Aantal uren blootstelling** van het risico tijdens het dienstjaar, dit wil zeggen het totaal arbeidsuren gedurende het jaar gepresteerd, overuren inbegrepen.

2. **Aantal ongevallen.**

Onderverdeling volgens categorie van ernst (dood, blijvende ongeschiktheid, tijdelijke ongeschiktheid), leeftijdsgroep (minder dan 21 jaar en meer dan 21 jaar), categorie werknemers en geslacht.

3. **Jaarlijkse graden van frequentie van het beschouwde jaar en van de twee voorgaande jaren.**

4. Duur van de werkelijke en forfaitaire ongeschiktheden ingevolge die ongevallen.

4.1. **Werkelijke ongeschiktheden:**

4.1.1. Aantal werkelijk verloren kalenderdagen (onderverdeling volgens tijdelijke ongeschiktheid, blijvende ongeschiktheid, dood) op basis van het totaal der individuele ongevallensteekkaarten of aangiften van ongevallen die ten minste één dag arbeidsongeschiktheid hebben veroorzaakt.

4.1.2. **Werkelijke graden van ernst van de ongevallen voor het beschouwde jaar en voor de twee voorgaande jaren.**

4.2. **Forfaitaire ongeschiktheden:**

4.2.1. Aantal dagen forfaitaire ongeschiktheid (onderverdeling volgens blijvende ongeschiktheid, dood en categorie werknemers) vastgesteld volgens het totaal van de individuele ongevallensteekkaarten of aangiften van ongevallen die ten minste één dag arbeidsongeschiktheid hebben veroorzaakt.

4.2.2. **Globale graden van ernst van de ongevallen voor het beschouwde jaar en voor de twee voorgaande jaren.**

Vragen?